

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDSKIM TAKSAMA U POSTUPKU PRED
VRHOVNIM SUDOM FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

U Zakonu o sudskim taksama u postupku pred Vrhovnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 48/99) član 7. mijenja se i glasi:

1. Takse se plaćaju u taksenim markama do iznosa takse do 100 KM.
2. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije) svojim propisom uređuje emitiranje i distribuciju taksenih maraka.
3. Izuzetno od stava 1. ovog člana taksa se uplaćuje direktno na propisani račun:
- ako taksa iznosi više od 100 KM.
4. Taksa iz stavova 1. i 3. prihod je Federacije Bosne i Hercegovine.
5. Potvrda o uplati takse prilaže se uz podnesak za koji je taksa plaćena, a kad se podnosi potvrda o uplaćenju taksi za sudsku odluku, takseni obveznik je dužan naznačiti broj odluke za koju se taksa plaća.

Član 2.

U članu 22., u Tarifnom broju 2. alineji 1. iznos od „100 KM“ zamjenjuje se iznosom od „50 KM“.

U istom članu i Tarifnom broju, u alineji 2. iznos od „200 KM“ zamjenjuje se iznosom od „100 KM“.

U istom članu i Tarifnom broju, u alineji 3. iznos od „200 KM“ zamjenjuje se iznosom od „100 KM“.

U istom članu i Tarifnom broju, u alineji 4. iznos od „100 KM“ zamjenjuje se iznosom od „50 KM“.

U istom članu, u Tarifnom broju 3., u alineji 1. iznos od „200 KM“ zamjenjuje se iznosom od „100 KM“.

U istom članu, u Tarifnom broju 4., u alineji 1. iznos od „5 KM“ zamjenjuje se iznosom od „2,5 KM“.

U istom članu i Tarifnom broju, u alineji 2. iznos od „2 KM“ zamjenjuje se iznosom od „1 KM“.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE
ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDSKIM TAKSAMAMA U
POSTUPKU PRED VRHOVNIM SUDOM FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu III. 1. tačka c) koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članu IV. A. 20. (1) j) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojem je u isključivoj nadležnosti Federacije donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije, a Parlament Federacije, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran je za donošenje zakona o oporezivanju i osiguranju potrebnog finansiranja na drugi način.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Donošenjem nove taksene tarife u postupku pred Vrhovnim sudom FBiH ispunit će se obaveza smanjenja parafiskalnih nameta, a koja je definirana u tački 9. Reformske agende za period 2015-2018.

Također, ispunit će se obaveza iz tačke 11. Pisma namjere MMF-u u kojem su se Vlade entiteta i Vijeće ministara obavezali razraditi planove za smanjenje parafiskalnih nameta.

Reformskom agendom za period 2015-2018., u tački 9. (poslovna klima i konkurentnost) vlast se obavezala da će reforme poslovnog okruženja u našoj zemlji između ostalog uključiti i obavezu sačinjavanja i objave sveobuhvatnog popisa parafiskalnih nameta **u cilju osiguravanja njihove transparentnosti i smanjenja u skladu sa podjelom nadležnosti.** Međutim, do danas je sačinjen samo Registar parafiskalnih nameta. Nije se radilo na njihovom smanjenju i ukidanju.

U Pismu namjere MMF-u, od 30.06.2016. godine, u tački 11. Vlada se obavezala da će **do kraja decembra 2016. godine** smanjiti opterećenje poslovnih subjekata. U tom kontekstu će se uz pomoć USAID-a analizirati parafiskalni nameti na svim nivoima vlasti, **a Vlade entiteta i Vijeće ministara razradit će planove s ciljem njihovog smanjenja.** Prošlo je 20 mjeseci, a ništa nije učinjeno po pitanju smanjenja, odnosno ukidanja parafiskalnih nameta. Čak su u ovom periodu uvedeni i novi parafiskalni nameti.

Donošenjem nove Tarife sudskih taksi ispoštovat će se načela utvrđena prema teoriji javnih finansija. Naime, prilikom određivanja visine taksi moraju se poštivati sljedeća načela:

- **visina takse treba biti vezana za troškove koje organi imaju pri pružanju usluga**
- **visina takse treba da odgovara visini primljenih koristi pojedinca**
- **visina takse treba da bude proporcionalna ekonomskoj snazi države**
- **u obzir se mora uzeti i neophodnost uvođenja taksi, kao i njihov broj.**

Direktivom 2006/123/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 12. decembra 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu propisano je da države u svrhu pojednostavljenja administrativnih postupaka i formalnosti trebaju uzeti u obzir neophodnost, broj, duplikacije, trošak i jasnoću svakog postupka i usluge, te poteškoće koje bi se mogle prouzrokovati postupcima i uslugama. Direktiva propisuje da bi naknada koja se određuje za usluge trebala biti proporcionalna s troškovima procedura i formalnosti.¹

Uzimajući u obzir ekonomsku situaciju naše zemlje i visinu sudskih taksi možemo zaključiti da takse nisu proporcionalne ekonomskoj snazi države i neophodno je pristupiti njihovom smanjenju kako je i predloženo.

III OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. predložena je izmjena člana 7. Zakona, u smislu da se sudske takse plaćaju u taksenim markama do iznosa do 100 KM, a ukoliko taksa iznosi više od 100 KM uplaćuje se direktno na propisani račun. Dosadašnje rješenje je bilo da se sudske takse plaćaju u gotovom novcu na uplatni račun kod Zavoda za platni promet Federacije. Obzirom da je došlo do gašenja Zavoda za platni promet Federacije neophodno je izvršiti izmjenu ovog zakona. S druge strane, propisivanjem da se takse do 100 KM plaćaju u taksenim markama pomoći će se licima koji plaćaju takse, jer će se na taj način takse plaćati gotovim novcem, a ne na propisani račun, gdje lice pored takse plaća i bankarsku proviziju. Država neće pretrpjeti značajne gubitke, jer se u ovom slučaju samo utječe na povećanje prihoda banaka plaćanjem bankarskih provizija.

Članom 2. predložena je izmjena člana 22., odnosno smanjenje taksi iz tarifnih brojeva 2, 3 i 4 za 50%. Predloženo smanjenje je u skladu sa Reformskom agendom i Pismom namjere MMF-u. Smanjenjem sudskih taksi ispunit će se i načela utvrđena prema teoriji javnih finansija.

U tabeli u nastavku prikazat ćemo iznos sudskih taksi u FBiH i u zemljama regiona iz koje je vidljivo da je većina sudskih taksi u FBiH veća od sudskih taksi u zemljama regiona. S druge strane, FBiH ima najniži BDP, a kada je u pitanju prosječna plaća, nižu prosječnu plaću u odnosu na FBiH ima jedino Republika Srbija.

U Hrvatskoj je BDP za 150% veći nego u FBiH, prosječna plaća za 100% veća nego prosječna plaća u FBiH, a sudske takse manje za 35%-50%.

U Srbiji je BDP za 3% veći nego u FBiH, prosječna plaća za 7% manja nego prosječna plaća u FBiH, ali su sudske takse manje u prosjeku za 90%.

U Crnoj Gori je BDP za 33% veći nego u FBiH, prosječna plaća za 14% veća nego prosječna plaća u FBiH, a sudske takse manje za 60%-80%.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0123&from=NL>, str. 166, datum preuzimanja: 20.11.2018. godine

Naziv sudske takse	FBiH ²	RS ³	Hrvatska ⁴	Srbija ⁵	Crna Gora ⁶	Prijedlog
Za tužbu protiv upravnog akta	100 KM	100 KM	Plaća se prema vrijednosti predmeta, s tim da ne može biti manja od 50 KM (200 kuna) ⁷ , a ako je vrijednost predmeta neprocjenjiva taksa iznosi 130 KM (500 kuna).	6,3 KM (390 dinara) ⁸	19,60 KM (10 eura) ⁹	50 KM
Za žalbu protiv presuda najvišeg suda u kantonu donesenim u upravnom sporu	200 KM	/	Plaća se prema vrijednosti spora i iznosi od 26 KM (100 kuna) do 160 KM (625 kuna). Ako je vrijednost spora neprocjenjiva taksa iznosi 130 KM (500 kuna).	6,3 KM (390 dinara)	/	100 KM
Za zahtjev za izvanredno preispitivanje sudskih odluka	200 KM	200 KM	/	16 KM (980 dinara)	29,3 KM (15 eura)	100 KM
Za tužbu za ponavljanje postupka	100 KM	100 KM	50 KM (200 kuna)	6,3 KM (390 dinara)	29,3 KM (15 eura)	50 KM
Za presudu u upravnom sporu	200 KM	1) kada je predmet spora procjenjiv - 1% od vrijednosti spornog predmeta, s tim da ne može biti	Plaća se prema vrijednosti predmeta i iznosi od 26 KM (100 kuna) do 130 KM (500 kuna).	Ako je vrijednost predmeta spora procjenjiva, 1% od vrijednosti	39 KM (20 eura)	100 KM

² Zakon o sudskim taksama u postupku pred Vrhovnim sudom FBiH (Službene novine FBiH br. 48/99).

Dostupno na:

<http://www.fbihvlada.gov.ba/bosanski/zakoni/1999/zakoni/zakoni%20x/zak%20o%20sud%20taksama%20u%20postupku%20pred%20vrh%20sudom.htm>

³ Zakon o sudskim taksama („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 73/08, 49/09, 67/13, 63/14 i 66/18)

⁴ Zakon o sudskim pristojbama (prečišćeni tekst), dostupno na:

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2003_02_26_381.html

⁵ Zakon o sudskim taksama („Sl. glasnik RS“, br. 28/94, 53/95, 16/97, 34/2001 - dr. zakon, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 -dr. zakon, 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014 i 106/2015).

Dostupno na: https://www.paragraf.rs/propisi_download/zakon_o_sudskim_taksama.pdf

⁶ Zakon o sudskim taksama ("Službeni list RCG", br 76/05 i 39/07). Dostupno na: www.pravda.gov.me

⁷ <https://www.cbbh.ba/CurrencyExchange/> (konverzija u konvertibilne marke izvršena je na osnovu kursne liste za dan 21.11.2018. godine)

⁸ Ibid.

⁹ Ibid.

		manja od 100 KM ni veća od 5.000 KM , 2) kada je predmet spora neprocjenjiv - 100 KM , 3) kada je riječ o sporovima iz zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja, starateljstva, dječjeg dodatka, usvajanja i socijalne pomoći, taksa za presudu plaća se u iznosu od 20 KM i 4) ako je predmet spora djelimično procjenjiv, taksa se plaća kao da je predmet procjenjiv.	Ako je vrijednost predmeta neprocjenjiva taksa iznosi 130 KM (500 kuna).	spornog predmeta, a najviše 31 KM (1.900 dinara), s tim da ne može biti manja od 9,5 KM (590 dinara). Ako je vrijednost predmeta spora neprocjenjiva, 16 KM (980 dinara).		
Za pismeni ili usmeni zahtjev da se izvrši prepisivanje sudskog akta	5 KM	5 KM	/	3 KM (190 dinara)	1,95 KM (1 euro)	2,5 KM
Za prepisivanje sudskih akata kao i za prepisivanje akata iz zbirke isprava koje je sud izvršio na zahtjev stranke	2 KM od svake započete stranice originala	5 KM	1,3 KM (5 kuna)	0,30 KM (20 dinara)	5,9 KM (3 eura)	1 KM

Ističemo da će i sa predloženim rješenjem pojedine sudske takse biti veće nego takse u zemljama okruženja, iako one imaju veće prosječne plaće i daleko veći stepen razvijenosti.

Članom 3. utvrđeno je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

IV FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u budžetu Federacije BiH.